

2020-11-05 08:00 CET

Miljöbedömningsmodell för läkemedel kan styra mot grönare alternativ

Hur kan vi minska miljöpåverkan från läkemedel ur ett livscykelperspektiv? I samarbete med läkemedelsindustriföreningen Lif har IVL under flera år arbetat med att ta fram en modell för miljöbedömning av läkemedel som man hoppas ska bli vägledande. En rapport som nu publiceras visar hur olika aktörer kan använda modellen för att driva på miljöförbättringar.

Information om hur läkemedel påverkar miljön kan användas till underlag vid olika förbättringsbeslut, till exempel för att premiera ”grönare” alternativ.

Men hur vet man att ett visst läkemedel är ”grönare” än ett annat?

– För att kunna prioritera och driva förbättringsarbete krävs tillgång till jämförbar, tillförlitlig och relevant information om läkemedels miljöpåverkan längs hela livscykeln, säger Ann-Christin Pålsson, projektledare på IVL Svenska Miljöinstitutet.

Den miljöbedömningsmodell som IVL och Lif har tagit fram innehåller två delar – en miljöriskdel som avser utsläpp av den aktiva läkemedelssubstansen vid tillverkning och användning, och en del som avser klimatavtryck ur ett livscykelperspektiv. Modellen som beskrivs i en tidigare [rapport](#) är tänkt att leverera produktspecifik miljöinformation som ska göra det möjligt att jämföra miljöpåverkan mellan olika produkter som har samma aktiva substans. Informationen kan användas av olika aktörer – regioner, apotek, myndigheter och läkemedelsföretag – för att driva förbättringsåtgärder och minska miljöpåverkan längs produkternas hela livscykel.

Kartläggning av hur informationen kan användas

Nästa steg i arbetet har handlat om att utvärdera behov, krav och användning av den produktspecifika informationen som modellen ska leverera. I en ny rapport som nu publiceras har IVL tillsammans med Lif och andra aktörer kartlagt roller och ansvar, samt utvärderat vilka utmaningar, drivkrafter och möjligheter det finns för att både ta fram och använda informationen. Utvärderingen har fokuserat på fem huvudsakliga tillämpningar för modellen: vid bedömningar i samband med produktgodkännande, för produkt- och processförbättringsarbete, i läkemedelsförmånssystemet, vid upphandling av läkemedel, samt för att vägleda val och användning av läkemedel för en viss behandling.

Rapporten understryker att det behövs marknadsincitament för att ta detta till nästa steg. Det kan på kort sikt skapas genom regionernas upphandling av läkemedel, i kombination med apotekens hållbarhetsguide för receptfria läkemedel, samt på längre sikt i läkemedelsförmånssystemet.

– Alla aktörer betonar behovet av produktspecifik miljöinformation för att kunna fatta väl underbyggda beslut och kunna driva ett förbättringsarbete. Det saknas dock fortfarande marknadsincitament för att dela denna typ av information. För att komma framåt kommer det att behövas en kombination

av frivilliga initiativ och lagstiftning, säger Bengt Mattson, hållbarhetsexpert på Lif.

Nästa steg för att börja använda modellen

I nästa del av arbetet vill Lif och IVL ta några första steg mot faktisk tillämpning, genom att vidareutveckla och pilottesta miljöriskdelen av modellen i upphandling. Dessutom vill man skapa en strategisk färdplan för fortsatt utveckling och implementation.

– För att vidareutveckla modellen och börja använda den kommer det att krävas samverkan. Studien visar att det finns ett starkt engagemang hos alla aktörer och en vilja till konstruktivt samarbete för att komma vidare. Det är dags att gå från ord till handling, säger Bengt Mattson.

[Ladda ned rapporten](#)

För mer information, kontakta:

Ann-Christin Pålsson, ann-christin.palsson@ivl.se, tel. 010-788 66 14

Bengt Mattson, bengt.mattson@lif.se, tel. 08-462 37 22

+++++

En miljöbedömningsmodell för läkemedel

- Miljöbedömningsmodellen ska leverera tillförlitlig, jämförbar och relevant information om läkemedels miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Det gör det möjligt att jämföra miljöpåverkan hos produkter med samma aktiva substans.
- Modellen täcker miljörisker vid utsläpp av aktiv läkemedelssubstans från produktion och användning samt klimatavtrycket ur ett livscykelperspektiv.
- Informationen kan användas av olika aktörer och för olika tillämpningar. Till exempel för att premiera mindre miljöbelastande alternativ inom utbytessystemet för generika och vid offentlig upphandling inom regionerna, samt på apotek för att vägleda konsumenter vid val av receptfria läkemedel.
- Modellen har utvecklats av IVL Svenska Miljöinstitutet och LIF.

IVL Svenska Miljöinstitutet är ett oberoende miljöforskningsinstitut som arbetar för att ta fram ny kunskap och utveckla lösningar som kommer till praktisk nytta på miljöområdet. Målet med vårt arbete är att bidra till ett hållbart samhälle. www.ivl.se

Kontaktpersoner

Sara Malmheden

Presskontakt

Pressansvarig

sara.malmheden@ivl.se

010-788 65 10